

I N N S T. S. D.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om op-
trekkning av grunnlinjer for Norges sjøterritorium.

(St. prp. nr. 7 - 1931).

Til

Stortinget.

Inøtekommende en henstilling fra den forsterkede utenriks- og konstitusjonskomite i 1926 opnevnte regjeringen ved kgl. res. av 7. mai 1926 en kommisjon som skulde avgjøre forslag om fastsettelsen av nøiaktige grunnlinjer for Norges sjøterritorium. Kommisjonen som bestod av høiesterettsdommer Boye, formann, handelsråd S. Johannessen og kaptein i marinen Chr. Meyer, avgav sin innstilling den 4. januar 1930.

Overensstemmende med det historisk givne og Stortingets tidligere beslutninger er territorialbeltets bredde satt til 4 kvartmil, mens territorialbeltet tidligere etter den eldre sjømilberegnning har været satt til 7 420 m., har kommisjonen, overensstemmende med de almindelige bestemmelser i lov av 29/6-1923 regnet med det nu almindelig anerkjente mål 7 408 m. svarende til 4 nautiske mil. Differansen er så minimal at nærværende komite ut fra internasjonale bekvemhetshensyn finner å kunne gi denne overgang til det mål som vår lovgivning ellers har slått fast, sin tilslutning.

Såvel i hovedspørsmålet om sjøbeltets bredde, som i de fleste spørsmål vedrørende selve prinsippene for optrekning av grunnlinjer har det vært enstemmighet i kommisjonen, men på en rekke punkter, hvor det gjelder den praktiske og folkerettslige anvendelse av prinsippene er der opstått dissenser, og kommisjonen har delt sig i et flertall - Boye og Johannessen - og et mindretall, Meyer.

Uoverensstemmelsen mellom flertallet og mindretallet skyldes to forskjellige sett av hensyn. På en rekke steder av kysten, forneelig i Finnmarken og på sydkysten har der ved forskjellige anledninger i de siste 10 år vært avgitt uttalelser av norske myndigheter om hvor langt norsk sjøterritorium i det minste antas å strekke seg, og i forbindelse hermed har også vært angitt enkelte grunnlinjer, men alltid med forbehold om at en fremtidig fastsettelse dermed ikke måtte prejudiseres.

Kommisjonens flertall mener at selv om disse tidligere avisninger fra norsk side ikke har nogen bindende karakter, vanskelig gjør de allikevel en optrekning av en videre grense idag, idet utenlandske fiskere har vennet sig til å betrakte det norske sjøterritorium således som angitt ved disse meddelelser. Mindretallet hevder (innst. s. 174 f.f.) at den lempelighet som har vært vist ikke i noget tilfelle eller på ringeste måte er forpliktende for Norge ved en endelig optrekning av grunnlinjer.

Nærværende komitees flertall slutter sig her til kommisjonens mindretall - for Reimers vedkommende dog under tvil. Det er etter komiteens mening av avgjørende vekt at den oppfatning ikke må ha lov til å gjøre sig gjeldende at landet i saker av vidtrekkende betydning, i avgjørelsen endog av suverenitetsspørsmål kan bindes av nogen annen enn Storting og regjering.

Videre har flertallet ligget under for et resonnement, som er kommet klart til uttrykk i en uttalelse av "den interdepartementale komite" (prp. s. 3), hvor det heter at en fastholden av sjøgrense-kommisjonens mindretalls mere vidtgående forslag i sterkere rad vil kunne være egnet til å vanskeliggjøre gjennemførelsen av en sjøgrense som Norge under hensyntagen til de interesser det her gjelder, mener ihvertfall å måtte hevde".

Nærværende komitees flertall finner ikke å kunne ta hensyn til en sådan almindelig, helt skjønnmessig vurdering, som ikke rummer nogen prinsipiell anvisning, men gjør selve sjøgrensespørsmålet helt flytende.

Hvad der her må være avgjørende er å følge de anvisninger som er gitt ved de kongelige resolusjoner av 1869 og 1889 og sjøgrense-kommisjonen av 1911 og 1912, og komiteens flertall finner disse anvisninger mest konsekvent fulgt i kommisjonsmindretallets innstilling, mens kommisjonsflertallet i sin søken etter navngivne fjerde på en rekke punkter synes å ha avveket så sterkt fra kystens hovedretning at det betegner en ikke uvesentlig innskrenkning av hvad der efter innstillingen av 1912 og de mange resolusjoner var oppfattet som norsk område.

Uten å ville inngå på de taljer må komiteen allikevel berøre at der i mindretallets optrekning (innst. s. 231) finnes en avvik fra de almindelige prinsipper som komiteen ikke kan følge. Likeledes mener komiteen at det tør være tvilsomt om grenselinjen for Vestfjorden bør trekkes så langt ute som av mindretallet gjort.

Med hensyn til spørsmålet om optrekning av Norges sjøgrense vil kunne ha nogen innflytelse på Norges fiske- eller fangstinteresser ved fremmede kyster, vil komiteens flertall bemerke at forskjellen mellom flertallets og mindretallets forslag her ikke vil kunne spille nogen rolle, så de betenkigheter man i så henseende måtte nære vil bli vesentlig de samme hvilket alternativ man så velger. Da imidlertid optrekningen av grunnlinjene ikke markerer noget nytt prinsipp eller en utvidelse av norsk ikke resseområde, men alene en klarlegging av hvad der hittil har vært gjeldende norsk statspraksis, har selve dette hensyn etter flertallets opfatning ingen realitet, og særlig ikke med hensyn til valg mellom kommisjonsflertallets og kommisjons-mindretallets forslag.

Komiteens medlemmer Joh. Ludw. M o w i n c k e l og A n d e r s s e n-R y s s t, som ikke har deltatt i sakens behandling forbeholder sig å stemme for den kongelige proposisjon.

Den samlede komite vil til slutning har uttalt at fastsettelsen av sjøbeltets bredde alene gjelder fiskeriene, og intet må derved være prejudgetert angående en videre tollgrense sålt som noget er uttalt om Norges stilling til eventuelle overenskomster om sjøbeltets bredde under krig.

Heller ikke har komiteen tatt noget standpunkt til spørsmålet om sjøbeltet rundt Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen og Bouvetøya, spørsmål som ikke kan bedømmes på samme måte som det spørsmål komiteen her har drøftet, og som ikke har nogen påtrengende praktisk aktualitet.

I tilslutning til hvad ovenfor er anført og under henvisning til forelegget innstiller komiteen til presidentskapet å foranledige foreslått at Stortinget innbys til å fatte sådan

b e s l u t n i n g:

Stortinget gir sitt bifall til at kongelig resolusjon søkes utvirket om fastsettelse av grunnlinjer for Norges sjøterritorium i det vesentlige i overenstemmelse med de av mindretallet i sjøgrensekommisjonen av 1926 foreslårte.

Oslo i utenriks- og konstitusjonskomiteen den 16. juni 1931.

C. J. Hambro.
formann og ordfører.

T. Anderssen-Rysst.
sekretær.